

Karhu on tärkeä osa Suomen ja Sotkamon luonnon monimuotoisuutta. Samaan aikaan huomioitava sen vaikutus asukkaiden elinkeinojen harjoittamiseen ja turvallisuuteen.

Karhukanta on kasvanut sitten vuoden 2007, milloin Suomen karhukannan ensimmäinen hoitosuunnitelma vahvistettiin. Vuonna 2008 Luke arvioi Suomessa olleen 1 050–1 100 yli vuoden ikäistä karhua ennen metsästyskautta 2008. Maaliskuussa 2024 julkaistun kanta-arvion mukaan Suomessa oli noin 1660–1815 vuotta vanhempaa karhua ennen metsästyskautta. Karhukannan suotuisan suojelutason viitearvoa 1400 yksilöä voidaan pitää kannatettavana. Se ei saa kuitenkaan estää riittävää alueellista säätelyä niillä alueilla, joissa kanta on huomattavasti tiheämpi tai siinä tapahtuu selkeää nopeaa kasvua.

Sotkamon kunta pitää kannatettavana, että karhukanta jaetaan viiteen kannanhoitoalueeseen. Aluejakomalli mahdollistaa paremmin alueellisten erityispiirteiden huomioimisen sekä toimenpiteiden kohdentamisen paikallisiin tarpeisiin ja tilanteisiin. Itäinen alue, johon Sotkamo kuuluu, on erityisen karhuvaltainen ja siten perustellusti mukana ensimmäisenä kannanhoidollisen metsästyksen suunnittelussa. Tähän Sotkamon kunta suhtautuu myönteisesti.

Sotkamon kunta kannattaa itäisen alueen 180 luvan kiintiötä ja pitää sitä tärkeänä askeleena karhukannan hallitussa ja vastuullisessa hoidossa. On kuitenkin huomioitava, että karhujen vuotuinen pentutuotanto on arvioitu olevan n. 300 pentua vuodessa (LUKE ennuste 2025). Tämä arvio ylittää huomattavasti nyt annetun karhukannan kannanhoidollisen suunnitelman yhteensä 265 lupaa.

Sotkamon kunta esittää, että paikallisten tarpeiden huomioon ottaminen tulee toteutua suunnitelman toimeenpanossa ja toivoo että sen toimenpiteiden täytäntöön panoa ei hankaloiteta valituksilla. Karhuja ei ole viime vuosina metsästetty ja se näkyy karhuvahinkojen lisääntymisenä. Esimerkiksi Sotkamossa karhujen aiheuttamat tuhot rehupaaleille ja mehiläistarhaukselle ovat kasvaneet viime vuonna. Tämä korreloi suoraan karhukannan kasvuun. Syntyneiden kustannusten lisäksi esimerkiksi pilalle menneiden rehupaalien heinän korvaaminen uudella heinällä on hankalaa tarjonnan puutteen takia. Yleensä elinkeinon harjoittamiselle aiheutunut haitta on huomattavasti välittömiä rahallisia menetyksiä suurempi.

Karhukannan tihentyessä yhä suurempi osa karhuista tottuu ihmiseen ja ihmisarkuus heikkenee. Pelkkä vahinkoperusteinen poikkeuslupametsästys ei riitä poistamaan häirikkö karhuja. Tämän vuoksi kannanhoidollista poikkeuslupametsästystä pitäisi kohdentaa ensisijaisesti karhuihin, jotka ovat oppineet ruokailemaan esimerkiksi pihapiireissä ja mehiläistarhoilla. Nämä karhut ovat selvästi menettäneet ihmisarkuutensa ja aiheuttavat todennäköisesti muitakin sosioekonomisia haittoja. Tällä keinolla metsästyksellä saadaan paras hyöty sosioekonomisten- ja eläinvahinkojen kannalta.

Lausunto annetaan sähköisessä lausuntopalvelussa.

